

POSTANOWIENIE

Dnia 3 listopada 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Siuchniński (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Kazimierz Klugiewicz

SSN Barbara Skoczowska

Protokolant Anna Kuras

przy udziale Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Naczelnej Rady Adwokackiej
Diany Walczanow,

w sprawie **adw. M. J.**,

obwinionej z art. 80 Prawa o adwokaturze w zw. z § 1 ust. 2 i 3, § 4 i § 52 Zbioru
Zasad Etyki Adwokackiej i Godności Zawodu,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie w dniu 3 listopada 2016 r. kasacji
wniesionej przez obrońcę obwinionej

od orzeczenia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Adwokatury z dnia 12 marca 2016
r., sygn. akt WSD .../15,

utrzymującego w mocy orzeczenie Sądu Dyscyplinarnego [...] Izby Adwokackiej w
[...] z dnia 28 maja 2015 r., sygn. akt SD .../2015,

1. oddala kasację;

**2. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego, w tym
wydatkami w kwocie 20 (dwudziestu) złotych, obciąża obwinioną
adw. M. J.**

UZASADNIENIE

Adwokat M. J. orzeczeniem Sądu Dyscyplinarnego [...] Izby Adwokackiej w
[...] z dnia 28 maja 2015 r., sygn. akt SD .../2015, została uznana za winną tego, że
w lipcu 2010 zaciągnęła u swojej klientki J. C. pożyczkę pieniężną w kwocie 10.000

zł, wprowadzając ją w błąd co do celu pożyczki oraz terminu zwrotu i nie zwróciła zaciągniętej pożyczki do dnia orzekania, tj. przewinienia dyscyplinarnego z art. 80 Prawa o adwokaturze (dalej: u.p.a.) w zw. z § 1 ust. 2 i 3, § 4 i § 52 Zbioru Zasad Etyki Adwokackiej i Godności Zawodu uchwalonego przez Naczelną Radę Adwokacką w Warszawie w dniu 10 października 1998 r. z późn. zm. i za to wymierzono jej karę zawieszenia w czynnościach zawodowych na czas 8 miesięcy oraz orzeczono zakaz wykonywania patronatu na okres 3 lat.

Od tego orzeczenia odwołanie wniósł obrońca obwinionej, podnosząc zarzut obrazy art. 88 § 1 u.p.a. oraz zarzut rażącej niewspółmierności kary i wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i umorzenie postępowania, ewentualnie o zmianę zaskarżonego orzeczenia i wymierzenie kary łagodniejszego rodzaju

Wyższy Sąd Dyscyplinarny Adwokatury orzeczeniem z dnia 12 marca 2016 r., sygn. akt WSD .../15, utrzymał w mocy zaskarżone orzeczenie.

Orzeczenie Sądu drugiej instancji zostało zaskarżone kasacją przez obrońcę obwinionej, w której podniesiono następujące zarzuty:

1. rażące naruszenie art. 93b pkt 2 u.p.a. oraz art. 93b pkt 5 u.p.a. w zw. z art. 95n u.p.a. poprzez przeprowadzenie rozprawy pod nieobecność obwinionej i wydanie orzeczenia, pomimo należytego usprawiedliwienia nieobecności obwinionej oraz złożenia wniosku o odroczenie rozprawy;
2. rażącą niewspółmierność kary zawieszenia w czynnościach zawodowych na okres 8 miesięcy.

Na podstawie tych zarzutów skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym Wyższemu Sądowi Dyscyplinarnemu, ewentualnie o zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez orzeczenie kary łagodniejszego rodzaju.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja nie jest zasadna.

Zgodnie z art. 117 § 2a k.p.k. usprawiedliwienie niestawiennictwa z powodu choroby oskarżonych, świadków, obrońców, pełnomocników i innych uczestników postępowania, których obecność była obowiązkowa lub którzy wnosili o dopuszczenie do czynności, będąc uprawnionymi do wzięcia w niej udziału, wymaga przedstawienia zaświadczenia potwierdzającego niemożność stawienia się na wezwanie lub zawiadomienie organu prowadzącego postępowanie, wystawionego przez lekarza sądowego. Natomiast w myśl art. 93b u.p.a. należyte usprawiedliwienie niestawiennictwa obwinionego lub jego obrońcy na rozprawie lub na wezwanie rzecznika dyscyplinarnego wymaga wskazania i uprawdopodobnienia wyjątkowych przyczyn, zaś w przypadku choroby - przedstawienia zaświadczenia lekarskiego potwierdzającego niemożność stawienia się na wezwanie lub zawiadomienie organu prowadzącego postępowanie.

Trzeba przyznać, że zestawienie obu tych przepisów tj. art. 93b ust. 5 u.p.a. i art. 117 § 2a k.p.k. może skłaniać do następującego rozumienia art. 93b ust. 5 u.p.a., odnośnie do warunków skutecznego usprawiedliwienia nieobecności uczestników postępowania dyscyplinarnego; unormowanie to stanowi regulację zupełną, czyniąc bezpodstawnym odpowiednie (w zw. z art. 95n pkt 1 u.p.a.) zastosowanie art. 117 § 2a k.p.k. i tym samym pozwala w postępowaniu dyscyplinarnym adwokackim, odmiennie niż w sądowym procesie karnym, skutecznie usprawiedliwić nieobecność, np. obwinionego na rozprawie dyscyplinarnej, poprzez złożenie zaświadczenia każdego, dowolnie wybranego, lekarza, byle tylko potwierdzało ono niemożność stawienia się na tę rozprawę.

Jednak, jeśli wziąć pod uwagę funkcję przepisu art. 93b ust. 5 u.p.a. tj. zapobieganie obstrukcji procesowej ze strony uczestników postępowania dyscyplinarnego, zwłaszcza osób obwinionych, a przede wszystkim mając na względzie potrzebę zapewnienia jednakowych standardów we wszystkich rodzajach postępowań w zawodach prawniczych, w których w większości (poza art. 68³ u.r.p.) brak jest unormowań na wzór art. 93b ust. 5 u.p.a. (zob. art. 59 § 3 u.p.n., art. 115 § 3 u.s.p., art. 135 § 13 u.prok.), systemowo i funkcjonalnie uzasadnione jest uznanie obowiązywania przepisu art. 117 § 2a k.p.k. także na gruncie ustawy Prawo o adwokaturze. Nie można unormowania tego uznawać za regulację

zupełną, czyniącą bezpodstawnym odpowiednie (w zw. z art. 95n pkt 1 u.p.a.) zastosowanie art. 117 § 2a k.p.k. lecz należy postrzegać ten ostatni przepis jako dopełniający normę art. 93b ust. 5 u.p.a. w ten sposób, że doprecyzowuje on formę zaświadczenia lekarskiego, o którym mowa w przepisie ustawy korporacyjnej. Stanowisko to znajduje potwierdzenie w uzasadnieniu projektu ustawy z dnia 7 listopada 2014 r. (Dz.U. z 2014 r., poz. 1778), gdzie wskazuje się, że celem proponowanych zmian, a zatem także *ratio legis* ustanowienia art. 93b u.p.a. oraz art. 68³ u.r.p.), było wzmocnienie pozycji organów dyscyplinarnych i usprawnienie postępowania dyscyplinarnego dla zwiększenia efektywności nadzoru samorządu zawodowego nad należytym wykonywaniem zawodu adwokata i radcy prawnego. Tym bardziej więc, nie wolno, jako zmierzających w kierunku sprzecznym z intencją ustawodawcy, wprowadzonych zmian interpretować jako rozluźniających wymogi usprawiedliwiania nieobecności uczestników postępowania, określone w Kodeksie postępowania karnego.

Mając powyższe na względzie, trzeba przyjąć, że trafnie Wyższy Sąd Dyscyplinarny uznał nieobecność obwinionej na rozprawie w dniu 12 marca 2016r. za nieusprawiedliwioną, co na marginesie zauważając, jest obiektywnie sprawiedliwe, gdy zważyć na postawę obwinionej w toku całego postępowania dyscyplinarnego i niewielki stopień intensywności z jakim korzystała ona ze swego prawa do obrony.

Nietrafny jest także zarzut rażącej niewspółmierności kary. Skarżący nie wykazał, dlaczego orzeczona kara zawieszenia w czynnościach zawodowych miałaby jawić się jako rażąco surowa. Konieczność spłaty pożyczki przez obwinioną sama w sobie nie może oczywiście kreować okoliczności łagodzącej, jako nie związana z czynem obwinionej. Ponadto, orzekające w sprawie sądy dyscyplinarne, wymierzając obwinionej karę, nie naruszyły w sposób, a tym bardziej w sposób rażący, dyrektyw wymiaru kary, jak też nie przekroczyły granic swobodnego uznania w sferze jej wymiaru, jeśli chodzi o ocenę stopnia szkodliwości korporacyjnej przewinienia przypisanego obwinionej, która musi przecież uwzględniać także ochronę dobrego imienia korporacji adwokackiej. Trzeba tu pamiętać, że obwiniona dopuściła się czynu, który w sposób rażący

podważał zaufanie do zawodu adwokata, a to właśnie wskazuje na wysoki stopień szkodliwości korporacyjnej jej czynu. Zresztą, dotychczasowa postawa obwinionej, która nie wywiązywała się z zawartego w maju 2011 r. z pokrzywdzoną porozumienia, dotyczącego ratalnej spłaty pożyczki, nie spłaciła pożyczki pomimo wydania przez Sąd Rejonowy w [...] nakazu zapłaty w dniu 24 maja 2013 r., ani nie uregulowała zobowiązań po wszczęciu postępowania przez rzecznika dyscyplinarnego, tym bardziej nie przekonuje o zasadności zarzutu wymierzenia obwinionej kary niewspółmiernie surowej.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu.

kc